

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే

॥ పంచాశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ పంచాశః సర్గః ॥

జటాయుషా సీతాహరణరూపాద్ దుష్కుర్మణో రావణం నివర్తయితుం
తస్య ప్రబోధనం తదంతే యుద్ధార్థమాహ్వానం చ

తం శబ్దమవసుప్తస్తు జటాయురథ శుశ్రవే |

నిరైక్షద్ రావణం క్షిప్రం వైదేహీం చ దదర్శ సః || 3.50.1 ||

తతః పర్వతశ్రృంగాభస్థిక్షతుండః ఖగోత్తమః |

వనస్పతిగతః శ్రీమాన్ వ్యాజహార శుభాం గిరం || 3.50.2 ||

దశగ్రీవ స్థితో ధర్మే పురాణే సత్యసంశ్రయః |

భ్రాతస్త్వం నిందితం కర్మ కర్తుం నార్హసి సాంప్రతం || 3.50.3 ||

జటాయుర్నామ నామ్నాహం గృధ్రరాజో మహాబలః |

రాజా సర్వస్య లోకస్య మహేంద్రవరుణోపమః || 3.50.4 ||

లోకానాం చ హితే యుక్తో రామో దశరథాత్మజః |

తస్యైషా లోకనాథస్య ధర్మపత్నీ యశస్వినీ || 3.50.5 ||

సీతా నామ వరారోహా యాం త్వం హర్తుమిహేచ్ఛసి |

కథం రాజా స్థితో ధర్మే పరదారాన్ పరామృశేత్ || 3.50.6 ||

రక్షణీయా విశేషేణ రాజదారా మహాబల |

నివర్తయ గతిం నీచాం పరదారాభిమర్శనాత్ || 3.50.7 ||

న తత్ సమాచరేద్ ధీరో యత్ పరోఽస్య విగర్హయేత్ |
యథాఽఽత్మనస్తథాన్యేషాం దారా రక్ష్యా విమర్శనాత్ || 3.50.8 ||

అర్థం వా యది వా కామం శిష్టాః శాస్త్రేష్వనాగతం |
వ్యవస్యంత్యను రాజానం ధర్మం పౌలస్త్యనందన || 3.50.9 ||

రాజా ధర్మశ్చ కామశ్చ ద్రవ్యాణాం చోత్తమో నిధిః |
ధర్మః శుభం వా పాపం వా రాజమూలం ప్రవర్తతే || 3.50.10 ||

పాపస్వభావశ్చపలః కథం త్వం రక్షసాం వర |
ఐశ్వర్యమభిసంప్రాప్తో విమానమివ దుష్కృతీ || 3.50.11 ||

కామస్వభావో యః సోఽసౌ న శక్యస్తం ప్రమార్జితుం |
నహి దుష్టాత్మనామార్యమావసత్కాలయే చిరం || 3.50.12 ||

విషయే వా పురే వా తే యదా రామో మహాబలః |
నాపరాధ్యతి ధర్మాత్మా కథం తస్యాపరాధ్యసి || 3.50.13 ||

యది శూర్పణఖాహేతోర్జనస్థానగతః ఖరః |
అతివృత్తో హతః పూర్వం రామేణాక్లిష్టకర్మణా || 3.50.14 ||

అత్ర బ్రూహి యథాతత్త్వం కో రామస్య వ్యతిక్రమః |
యస్య త్వం లోకనాథస్య హృత్వా భార్యాం గమిష్యసి || 3.50.15 ||

క్షిప్రం విసృజ వైదేహీం మా త్వా ఘోరేణ చక్షుషా |
దహేద్ దహనభూతేన వృత్రమింద్రాశనిర్యథా || 3.50.16 ||

సర్పమాశీవిషం బద్ధ్వా వస్త్రాంతే నావబుధ్యసే |
గ్రీవాయాం ప్రతిముక్తం చ కాలపాశం న పశ్యసి || 3.50.17 ||

స భారః సౌమ్య భర్తవ్యో యో నరం నావసాదయేత్ |
తదన్నమపి భోక్తవ్యం జీర్యతే యదనామయం || 3.50.18 ||

యత్ కృత్వా న భవేద్ ధర్మో న కీర్తిర్న యశో ద్రువం |
శరీరస్య భవేత్ ఖేదః కస్తత్ కర్మ సమాచరేత్ || 3.50.19 ||

షష్టివర్షసహస్రాణి జాతస్య మమ రావణ |
పితృపైతామహం రాజ్యం యథావదనుతిష్ఠతః || 3.50.20 ||

వృద్ధోఽహం త్వం యువా ధన్వీ సరథః కవచీ శరీ |
న చాప్యాదాయ కుశలీ వైదేహీం మే గమిష్యసి || 3.50.21 ||

న శక్తస్త్వం బలాద్ధర్తుం వైదేహీం మమ పశ్యతః |
హేతుభిర్వాయసంయుక్తైర్ధ్రువాం వేదశ్రుతీమివ || 3.50.22 ||

యుధ్యస్వ యది శూరోఽసి ముహూర్తం తిష్ఠ రావణ |
శయిష్యసే హతో భూమౌ యథా పూర్వం ఖరస్తథా || 3.50.23 ||

అసకృత్సంయుగే యేన నిహతా దైత్యదానవాః |
న చిరాచ్ఛిరవాసాస్తాం రామో యుధి వధిష్యతి || 3.50.24 ||

కిం ను శక్యం మయా కర్తుం గతౌ దూరం నృపాత్మజౌ |
క్షిప్రం త్వం నశ్యసే నీచ తయోర్భీతో న సంశయః || 3.50.25 ||

నహి మే జీవమానస్య నయిష్యసి శుభామిమాం |
సీతాం కమలపత్రాక్షీం రామస్య మహిషీం ప్రియాం || 3.50.26 ||

అవశ్యం తు మయా కార్యం ప్రియం తస్య మహాత్మనః |
జీవితేనాపి రామస్య తథా దశరథస్య చ || 3.50.27 ||

తిష్ఠ తిష్ఠ దశగ్రీవ ముహూర్తం పశ్య రావణ |
వృంతాదివ ఫలం త్వాం తు పాతయేయం రథోత్తమాత్ |
యుద్ధాతిధ్యం ప్రదాస్యామి యథాప్రాణం నిశాచర || 3.50.28 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే పంచాశః సర్గః ||